

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5052/2021
23.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ана Дринчић, адвокат у ..., против туженог ББ из ..., Република ..., чији је пуномоћник Наташа Десковски, адвокат у ..., ради измене начина одржавања личних односа, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 241/21 од 23.06.2021. године, на седници већа одржаној 23.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 241/21 од 23.06.2021. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 2290/19 од 17.02.2021. године, ставом првим изреке, одбијени су предлог тужиље за одређивање привремене мере и тужбени захтев за измену начина одржавања личних односа одређеног пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1918/16 од 23.02.2018. године тако што ће тужени и млт. ВВ личне односе одржавати: 1) до дететове пете године један викенд месечно, без промене локације боравка детета, с тим што ће тужиља обавестити туженог дан раније да не долази када је дете нарушеног здравственог статуса или ће упутити туженог када дође на место где је установљено да је дете нарушеног здравственог статуса, 2) од дететове пете године до поласка у школу једном месечно у трајању од 5 до 7 дана у домаћинству туженог у ..., уз обавезу туженог да дође по дете и очекивање од надлежног центра за социјални рад (ЦСР) да повремено присуствује примопредаји детета у просторијама центра, нарочито пре одласка са оцем и да оствари контакт са ЦСР у ... по доласку детета у њихову државу, 3) од дететовог поласка у школу током летњег и зимског распуста у одређеном трајању, верских и других празника по могућству, с тим што би тада начин виђења требало да буде у надлежности ЦСР, и одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова поступка; ставом другим изреке одбијен је предлог туженог за одређивање привремене мере; ставом трећим изреке обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове поступка у износу од 99.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 241/21 од 23.06.2021. године жалба тужиле је делимично усвојена, делимично одбијена и првостепена пресуда преиначена у трећем ставу изреке тако што је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова поступка преко износа од 70.875,00 динара, а потврђена у првом ставу изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је благовремено поднео одговор на ревизију.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...18/20), Врховни касациони суд је установио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2) ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у браку парничних странака рођена је млт. ВВ ...2016. године.

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 201/19 од 05.09.2019. године измењен је начин одржавања личних односа одређен пресудом П2 1918/16 од 23.02.2017. године тако што ће се лични односи између туженог и млт. ВВ одржавати: 1) до краја 2019. године на претходно одређен начин све до треће године детета, 2) од јануара 2020. године током зимског распуста од 06.01.2020. године од 10.00 часова до 14.01.2020. године до 18.00 часова у домаћинству туженог, с тим што ће тужени преузети и вратити дете, а наредну годину дете ће бити са тужилом у периоду од 25.12.2019. године до 02.01.2020. године и тако наизменично, 15 дана летњег распуста од 01. до 10. јула и од 15. до 25. августа, државне и верске празнике и дечији рођендан наизменично парним годинама код тужиле, а непарним код туженог, од марта 2020. године сваки други месец по последњих 10 дана у месецу, с тим што ће тужени долазити по дете у пратњи пунолетне особе од поверења, 3) од поласка детета у школу сваки други викенд од суботе од 10.00 часова до недеље до 18.00 часова у Републици Србији по договору родитеља.

Млт. ВВ је са туженим боравила у континуитету од 10 дана у кући његове сестре у ... без било каквих проблема. Последњи пут је код туженог преспавала 21/22. децембра 2019. године, а 06. јануара 2020. године је требало да иде код туженог на осам дана, али тужила то није дозволила са образложењем да је дете болесно.

Према налазу и стручном мишљењу ЦСР ... млт. ВВ и тужени се развили однос у жељеном правцу након вишемесечне сарадње родитеља са органом старатељства. Током сусрета са оцем нису уочене потешкоће у функционисању детета, нити дететов отпор и противљење да се виђа са оцем. Млт. ВВ је емотивно приврженија мајци, а према оцу, који је заинтересован за успостављање емотивне блискости са њом, није одбојна. У најбољем интересу детета је да личне односе са туженим одржава на начин одређен претходном пресудом. Не постоје околности због којих би се предложио рестриктивнији начин одржавања личних односа и прекинула позитивна тенденција.

Према налазу и стручном мишљењу Центра за социјални рад у ... млт. ВВ од треће године до поласка у школу треба да проводи код туженог по 15 дана на свака два месеца, а након поласка у школу летњи, зимски, пролећни и јесењи распуст у целости. Предложен је и континуитет у виђењу за време новогодишњих празника и боравак код туженог за време његове крсне славе.

Према налазу и мишљењу судских вештака целисходно је одредити начин одржавања личних односа како је захтевано прецизираним тужбеним захтевом. Вештаци су истакли да је неопходно стручно опсервирање услова код туженог за боравак детета, као и односа туженог и детета.

С обзиром на то да је од последњег ноћења млт. ВВ код туженог у децембру 2019. године до првостепеног пресуђења протекао дужи период, према мишљењу и ЦСР ... и судских вештака, неопходно је да се наставак одржавања личних односа организује прво путем појединачних ноћења код туженог, а потом путем ноћења у континуитету.

Према становишту нижестепених судова, тужбени захтев није основан јер су и ЦСР ... и вештаци мишљења да се наставак одржавања личних односа организује прво путем појединачних ноћења код туженог, а потом путем ноћења у континуитету, па како је млт. ВВ већ ноћила код туженог нема услова за одређивање рестриктивнијег начина одржавања личних односа од претходно одређеног.

Образложење побијане пресуде садржи оцену свих битних жалбених навода, па се ревизијом неосновано истиче да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 371. става 1. у вези члана 396. става 1. ЗПП.

Нису основани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права. Нижестепене пресуде засноване су на правилној примени чланова 6. става 1, 61, 266. става 1. и 270. Породичног закона (ПЗ). Млт. ВВ нема одбојност према туженом, већ воли да проводи време са њим, а тужени је мотивисан да обезбеди адекватан начин одржавања личних односа са дететом. Чињеница да је млт. ВВ емотивно приврженија тужиљи, не значи да јој не треба обезбедити подобне могућности да постане једнако привржена и туженом, посебно у ситуацији када је и тужени заинтересован за успостављање емотивне блискости са дететом. Према налазу и стручном мишљењу ЦСР ... и ... не постоје околности које би захтевале измену досадашњег начина одржавања личних односа, а нижестепени судови имајући у виду остале изведене доказе нису имали разлога да сумњају у мишљење институција које су специјализоване за проблематику породичних односа. Налаз и мишљење вештака нижестепени судови правилно нису прихватили јер и сами вештаци упућују на потребу стручне опсервације услова код туженог за боравак детета и односа туженог и детета. Такву опсервацију извршили су ЦСР, па је њихово мишљење прихватљивије управо због тога што је засновано на потпунијој анализи породичне ситуације. Како од периода претходног одлучивања о начину одржавања личних односа до подношења тужбе и првостепеног пресуђења није дошло до промене околности које би упућивале на неопходност измене начина одржавања личних односа, већ напротив однос туженог и млт. ВВ постепено и очекивано напредује, нижестепени судови су правилно одбили тужбени захтев. Чињеница да млт. ВВ до сада није боравила у очевом домаћинству у ... са његовом породицом, супротно неоснованим ревизијским наводима, не може бити разлог за измену начина одржавања личних односа јер је за правилан развој млт. детета

неопходно да изгради емотивно блиске односе са оцем и његовом породицом. Имајући у виду све наведено, не само да континуиран боравак млт. ВВ код туженог не би био штетан за њен психо – физички развој, већ би у њеном најбољем интересу био наставак изградње и продубљивања блиских односа са оцем и његовом породицом. С обзиром на територијалну удаљеност пребивалишта парничних странака, најадекватнији начин за дубљу изградњу односа туженог и млт. ВВ је њен континуиран боравак у домаћинству туженог.

Нису основани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену члана 207. ПЗ јер је правично да тужиља туженом накнади трошкове поступка с обзиром на то да је одбијен тужбени захтев.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд је, применом члана 414. става 1. ЗПП, одлучио као у првом ставу изреке.

Врховни касациони суд је, применом члана 165. става 1. у вези чланова 153. и 154. ЗПП, одбио захтеве парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка јер тужиља није успела у овом поступку, а одговор на ревизију који је поднео тужени није био потребан за ову парницу.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић